

MĚSTSKÝ ÚŘAD KROMĚŘÍŽ
STAVEBNÍ ÚŘAD
Oddělení státní památkové péče
767 01 Kroměříž, Velké náměstí 115

Sp.zn. :	02/061388/2022/St	Kroměříž, dne 26.08.2022
Č.j.		
Oprávněná úřední osoba:	Ing. Alena Staňová	
Telefon.:	573 321 208	
E-mail:	alena.stanova@mestokm.cz	

R O Z H O D N U T Í

Výroková část:

Městský úřad v Kroměříži, stavební úřad, oddělení státní památkové péče, jako věcně příslušný orgán státní památkové péče (dále jen „orgán SPP“) ve smyslu § 29 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), místně příslušný dle §11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

na základě žádosti ze dne 13.07.2022 od žadatele

Město Kroměříž, IČO 00287351, Velké náměstí č.p. 115/1, 767 01 Kroměříž 1, kterého zastupuje

Městský úřad Kroměříž, Ing. Simona Prečanová, vedoucí odboru regionálního rozvoje, IČO 00287351, Velké náměstí č.p. 115/1, 767 01 Kroměříž 1,
(dále jen „žadatel“),

podané ve věci závazného stanoviska k:

**„Restaurování portálu č.p. 27 parc. č. st. 246 v k. ú. Kroměříž“,
ul. Jánská, nemovitá kulturní památka, chlapecký zpěvácký seminář, rejstříkové číslo 41560 / 7-6009**

přičemž řešený kamenný vstupní portál včetně erbu je ve smyslu §14 odst. 8 zákona o státní památkové péči uměleckořemeslným dílem z kamene bez polychromie

vydává

podle § 14 odst. 1 a §44a odst. 3 zákona o státní památkové péči a dle § 9 a § 67 správního řádu, toto

závazné stanovisko č.135:

**Záměr: „Restaurování portálu č.p. 27 parc. č. st. 246 v k. ú. Kroměříž“,
ul. Jánská, nemovitá kulturní památka chlapecký zpěvácký seminář, rejstříkové číslo 41560 / 7-6009,
MPR Kroměříž,
spočívající v :**

- sanace biologického napadení povrchu – lokální nástřik na římasy a erb BFA koncentrát
- demontáždožilých částí portálů – soklíky pod pilastry budou mechanicky odstraněny a nahrazeny kopiemi z přírodního pískovce
- odsolení spodních partií dvěma cykly kompresních zábalů buničinou + destilovaná voda
- čištění kamenného portálu a erbu mokrou cestou - pára, mechanické čištění pomocí mosazných a plastových kartáčů, lokální chemické dočištění uhlíkových krust pastou Clean FP

- mechanické sejmutí nesoudržných tmelů v rozsahu vyznačeném do fotografie, viz str. 30
- konsolidace kamene organokřemičitými konsolidanty KSE 100, KSE 300E
- plastická retuš - v rozsahu odstraněných tmelů a spár a korodovaných míst spodní partie portálu, materiál RM (Restaurierenmortel), prané písky, pigmenty stálé v alkalickém prostředí
- lokální barevná retuš na doplňcích a rušivých místech, pojivo retuší LA Histroic (Historic lasur), dobarvení pigmenty stálými v alkalickém prostředí. Presentace portálu v přirozené barevnosti.
- hydrofobní fixace spádových ploch – Funcosil WS

podle předloženého:

restaurátorského průzkumu a záměru „Kamenný vstupní portál budovy bývalého zpěváckého semináře, Jánská ulice č.p. 27/10, Kroměříž“, MgA. Tomáš Martinák, Uherské Hradiště, datum 6/2022,

je ve smyslu §14 odst. 3 zákona o státní památkové péči z hlediska zájmů státní památkové péče
přípustný

a pro jeho realizaci se podle ust. § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči a dle ust. § 10 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči, **stanovují tyto podmínky:**

- 1. Vlastník památky oznámí předem orgánu SPP zahájení prací.**
- 2. Závěrečná restaurátorská zpráva bude v listinné podobě předána příslušné odborné organizaci (NPÚ ÚOP Kroměříž) v termínu do 1 měsíce od předání dokončeného díla.**

Účastníci, na něž se vztahuje rozhodnutí:

Město Kroměříž, Velké náměstí č.p. 115/1, 767 01 Kroměříž 1

Odůvodnění:

Dne 13.07.2022 bylo zahájeno správní řízení vedené pod spis. zn. 02/061388/2022/St na základě žádosti žadatele o vydání závazného stanoviska ve výše uvedené věci.

Předmětný dům č.p. 27 a pozemek parc.č.st.. 246 v katastrálním území Kroměříž je ve vlastnictví žadatele.

Dům č.p. 27 a pozemek st. p. 246 v katastrálním území Kroměříž byly prohlášeny za nemovitou kulturní památku evidovanou v ÚSKP ČR pod rejstříkovým číslem 41560 / 7-6009, chlapecký zpěvácký seminář, a současně se nachází na území na území Městské památkové rezervace Kroměříž, ve smyslu Výnosu Ministerstva kultury ČSR ze dne 8.9.1978 pod č.j.15869/78-VI/1, proto se na předmět žádosti v plné míře vztahují podmínky zákona o státní památkové péči.

Orgán SPP posoudil předložené podklady a odborné vyjádření a konstatuje, že kamenný portál a erb je ve smyslu § 14 odst. 8 zákona o státní památkové péči **umělecko - řemeslné dílo z kamene bez polychromie**, jehož obnovu může provádět fyzická osoba na základě povolení k restaurování vydaného podle § 14a, zákona o státní památkové péči, se specializací dle třídníku specializací restaurátorských prací 3b, nebo státní příslušník jiného členského státu EU než ČR, pokud mu byla Ministerstvem kultury ČR uznána kvalifikace a jiná způsobilost a zároveň uděleno povolení k restaurování v příslušné specializaci, anebo státní příslušník jiného členského státu EU než ČR, který restaurátorskou činnost provádí ojediněle nebo dočasně a v souladu s ust. § 14 zákona o státní památkové péči oznámí svůj záměr provést restaurování Ministerstvu kultury ČR nejméně 30 dnů před zahájením prací.

Portál a erb

Erb je kopie z hořického pískovce, bez postav. Restaurování portálu a erbu může provádět pouze osoba s povolením Ministerstva kultury k restaurování pro nepolychromované nefigurální uměleckořemeslné dílo z kamene dle třídníku rest. prací 3b, viz příloha č. 1 zákona o státní památkové péči.

Vzhledem ke skutečnosti, že orgánu SPP jsou známy všechny podstatné skutečnosti a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení, bylo upuštěno od ústního jednání spojeného s místním šetřením.

Popis současného stavu a umístění:

Dům č.p. 27 je součástí řadové zástavby kanovníckých domů č.p. 28-31, které mají hlavní vstup do domu z ul. Jánská a dvorní část mají přístupnou jednou společnou vstupní bránou z ul. Pilařova. Rozměry portálu osazeného ve třetí okenní ose uličního průčelí: v. 480cm, š. 340cm, rozměry erbu: v.90 cm, š. 70cm. V portálu jsou osazeny plné dřevěné dvoukřídlé dveře, nad rámem dveří prosklený dvoukřídlý dřevěný nadsvětlík bez venkovních mříží. Dveře jsou hlavním vstupem do budovy. Koroze materiálu lokální hloubková i povrchová se projevuje zejména ve spodní partii portálu v soklových partiích pilastrů a ostění. Koroze je zapříčiněna zasolením, viz laboratorní průzkum.

Dle popisu v restaurátorském záměru je uhlíková křusta na cca 80% povrchu původního portálu.

Povrch portálu vykazuje množství vizuálně rušivých doplňků.

Na fotografii na str. 30 rest. záměru jsou vyznačeny

a) červeně poškození: mechanické defekty, dožilé tmely, korodované povrchy

b) zeleně rozsah k výměně a rozsah doplnění chybějících částí vsatkami z kamene

Doplněny budou dvě chybějící dekorativní koule na soklicích křídel frontonu nad římsou. Celý portál včetně římsy a frontonu je z chřibského pískovce včetně prahu, části pod stojkami a jednoho schodišťového stupně.

Záměrem žadatele

je restaurovat kamenný vstupní portál s erbem osazeným nad římsou vstupního portálu, tak jak uvádí orgán SPP ve výroku. Určení materiálů portálu, erbu a schodu + prahu, viz grafické vyznačení a popis k fotografii na str. 29. Omítka a nátěr soklové části domu jsou poškozené, zatím bez závazného stanoviska orgánu SPP k opravě fasády.

Součástí předložených podkladů je laboratorní průzkum zasolení spodní partie portálu.

Orgán SPP žádost účastníka řízení posoudil a vyžádal si písemné vyjádření NPÚ ÚOP v Kroměříži (v souladu s ust. § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči). Toto vyjádření bylo vydáno s podmínkami pod č.j. NPÚ-373/60772/2022 dne 05.08.2022, doručeno bylo na MěÚ Kroměříž dne 08.08.2022, naše č.j. MeUKM/068815/2022.

Charakteristika věci / objektu / území dle č.j.NPÚ-373/60772/2022, (cit.):

„Kamenný portál s erbem biskupa Karla II Liechtensteina – Kastelkorna se nachází symetricky vzhledem k celku budovy, v přízemí uličního průčelí objektu bývalého chlapeckého semináře v Jánské ulici č.p. 27. Jedná se o autentický architektonický prvek z doby výstavby konce 17. století. Autorsky je soubor kanovníckých domů, chlapeckého semináře i sousedního bývalého piaristického gymnázia připisován J. P. Tencalloví a i portál nese typické formální znaky Tencallový invence, zejména v charakteristickém rozeklaném frontonu. Portál je bohatěji komponovaný, profilované stojky jsou po stranách doplněny pilastry s volutovými hlavicemi, architekturu portálu završuje rozeklaný segmentový fronton, na jehož náběžích se dříve (dle historických fotografií) nacházely kamenné polokoule. Jak práh portálu, tak schodový stupeň s okapnicí jsou autentické.“

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně-historických hodnot dle č.j. NPÚ-373/60772/2022, (cit.):

„Mezi chráněné památkové hodnoty patří nejen hmotná podstata portálu, ale i detaily profilací včetně výtvarného pojetí erbu, potažmo případné zbytky historické polychromie. Portál včetně erbu je dílem uměleckořemeslným v kameni bez polychromie.“

Podmínky v odborném vyjádření č.j. NPÚ-373/60772/2022 (cit.):

Posuzované práce budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot, budou-li dodrženy následující podmínky:

1. V případě jakéhokoliv nálezu, který se objeví v průběhu restaurování a který by měl vliv na změnu postupu restaurování, bude bezprostředně svolán kontrolní den za účasti obou složek státní památkové péče, zástupce vlastníka a restaurátora.

2. Po ukončení restaurátorských/konzervátorských prací bude v rámci předávacího řízení zástupci NPÚ ÚOP v Kroměříži, nejpozději však do měsíce po ukončení prací, odevzdán jeden exemplář závěrečné restaurátorské zprávy, a to minimálně v rozsahu a struktuře dané Vyhláškou č. 66/1988 Sb.

Vyhodnocení a zdůvodnění podmínek uvedené v č.j. NPÚ-373/60772/2022, (cit.):

„Předložený restaurátorský záměr navrhuje koncept, technologii i materiály běžně užívané v rámci restaurování uměleckých a uměleckořemeslných děl obdobné povahy, a jsou státní památkovou péčí akceptovány.

Laboratorní průzkum vyhodnotil odebraný vzorek kamene z patky stojky v kategorii chloridů jako velmi vysoce zasolený, proto bylo navrženo lokální odsolení dvěma cykly zábalů s destilovanou vodou. Tento postup není v rozporu se zájmem státní památkové péče. Dva odsolovací cykly by neměly spustit nežádoucí migraci ve vodě rozpustných solí z okolního zdiva, ev. z podloží směrem do kamenného portálu či schodového stupně s následnými nežádoucími výkvěty. Velmi vysoká míra obsahu chloridů souvisí s velkou pravděpodobností se solením chodníků v bezprostředním okolí portálu a zdiva kanovníckých domů. Ve vlhkém prostředí se tak soli dostávají do povrchových vrstev, kde svou krystalizací přispívají k degradaci materiálu. S velkou pravděpodobností je zasolení povrchové a je možné velmi vysoké hodnoty chloridů eliminovat navrženým způsobem odsolení bez rizika spuštění migrace ve vodě rozpustných solí z hlubších partií kamene.

Restaurátor v rámci plastické retuše navrhuje nároží schodového stupně a soklíky pod pilastry/stojkami zhotovit z přírodního kamene. V daných místech je důležité, aby byla zachována stabilita mechanicky a staticky namáhaných částí, kterou by zatmelení plastických defektů nebylo možné z dlouhodobého hlediska zajistit.

Restaurování je živý proces, při němž se mohou navzdory důkladné přípravě vyskytnout skutečnosti, které nebyly, ev. nemohly být poznány v rámci průzkumných prací, je třeba při každé nové skutečnosti, která by měla vliv na změnu postupu restaurování svolat kontrolní den, a dohodnout další postup (podmínka č. 1).

Po dokončení restaurování je třeba vypracovat závěrečnou restaurátorskou zprávu. Zpracování restaurátorské zprávy a její uložení v NPÚ je nezbytné jak pro kontrolu úspěšnosti zásahu v průběhu času, tak i pro další péči o dotčenou památku. Požadavek na odevzdání závěrečné restaurátorské zprávy odborné organizaci státní památkové péče má oporu v § 14 odst. 9 zákona č. 20/1987 o státní památkové péči a vychází z ust. § 10 odst. 3 písm. C) prováděcí Vyhlášky č. 66/1988 Sb. (podmínka č.2)

Závěrečné vyhodnocení orgánu SPP a zdůvodnění podmínek ve výroku rozhodnutí:

Orgán SPP vzal obligatorní vyjádření odborné organizace NPÚ ÚOP Kroměříž jako jeden z podkladů pro své rozhodnutí. Orgán SPP dále vycházel ze skutečnosti, že potřeba obnovy portálu je daná významem jeho pohledového uplatnění, které vyžaduje zvýšenou potřebu pravidelné údržby, dále pak ze skutečnosti, že kamenný portál je poškozený vlivem počasí. Správní orgán dospěl k závěru, že předložený záměr obsahuje práce, které lze považovat za akceptovatelné a z památkového hlediska proveditelné, realizací záměru nedojde k negativnímu dotčení památkových hodnot a navržené technologické postupy i materiály jsou v souladu s principy památkové péče.

Žadatel je ve výroku informován o druhu **oprávnění k restaurování**, který by si měl ke smlouvě o dílo vyžádat od restaurátora. Z hlediska zákona o státní památkové péči zodpovídá vlastník kulturní památky, že restaurování na kulturní památce objedná u restaurátora s platným povolením Ministerstva kultury na druh prací, které bude provádět.

Platnost závazného stanoviska k restaurování

Předmětem závazného stanoviska k restaurování je nejen samotná myšlenka restaurování, ale také popsané vady, jejich rozsah a způsob odstranění závad. Dojde-li tedy **vlivem časového odstupu** ke změně předpokladů, které **brání fyzickému provedení navrženého způsobu a rozsahu restaurování** (musí se zvolit jiná metoda nebo změnit rozsah restaurování), **je třeba k tomuto odlišnému způsobu restaurování mít nové závazné stanovisko, které bude řešit aktuální stav kulturní památky a aktuální závady.**

Jak je již výše uvedeno, restaurátorské práce může provádět pouze restaurátor, který je držitelem příslušného oprávnění Ministerstva kultury ČR podle § 14 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, nebo státní příslušník jiného členského státu EU než ČR, pokud mu byla Ministerstvem kultury ČR uznána odborná kvalifikace a jiná způsobilost a zároveň uděleno povolení k restaurování v příslušné specializaci, anebo státní příslušník jiného členského státu EU než České republiky, který restaurátorskou činnost provádí ojediněle nebo dočasně a v souladu s ustanovením § 14b odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, svůj záměr provést restaurování oznámí Ministerstvu kultury ČR.

Úspěšným předpokladem pro realizaci záměru je pravidelné setkávání se ve složení – restaurátor, investor, zástupci NPÚ a orgánu SPP. Je to osvědčeným způsob průběžného ověřování a dohledu celé akce s možností konzultovat její průběh i postup.

Dle § 29 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb. je povinností orgánu státní památkové péče provádět odborný dozor. Stejně tak odborný dohled vykonává dle § 32 odst. 2 písm. g) č. 20/1987 Sb. odborná organizace NPÚ ÚOP. Z toho důvodu bude MěÚ Kroměříž svolávat kontrolní dny za účasti restaurátora a vlastníka. Pro organizační zajištění kontrolních dnů bude vlastník nebo zplnomocněný zástupce **informovat nejméně 14 dnů před zahájením** restaurátorských prací orgán státní památkové péče – MěÚ Kroměříž, který bude následně svolávat jednotlivé kontrolní dny. Proto orgán SPP ve výroku stanovil **podmínku č. 1.**

Mimořádné okolnosti, nepředvídané v restaurátorské zprávě, je třeba řešit na mimořádném kontrolním dnu včas a na místě samém. O mimořádné situaci bude informovat restaurátor orgán státní památkové péče nebo odbornou organizaci. Ukončení prací bude za přítomnosti restaurátora, vlastníka, orgánu SPP a odborné organizace NPÚ ÚOP KM. Jelikož jakékoliv změny lze řešit pouze v souladu se zákonem, tj. podáním žádosti o závazné stanovisko ke změně, orgán SPP nestanovil do výroku podmínku dle odborného vyjádření, ale stanovil ve výroku I. v podmínce č. 1 požadavek na oznámení zahájení prací.

Povinnost vyhotovit závěrečnou restaurátorskou zprávu (a její rozsah a strukturu), která bude předána příslušné odborné organizaci, stanoví § 10 odst. 3 písm. c), a odst. 4 vyhl. č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči. Citovaný odstavec zároveň stanovuje minimální požadavky na rozsah závěrečné zprávy. Předání závěrečné restaurátorské zprávy je nezbytné nejen k dokumentaci provedených průzkumných a výzkumných prací, rest. postupů a použitých materiálů, ale také pro kontrolu úspěšnosti restaurátorského zásahu v průběhu času a také pro další péči o předmětnou kulturní památku. Ve výroku stanovil orgán SPP **v podmínce č. 2** lhůtu pro její odevzdání, přičemž lhůtu 30 dnů orgán SPP považuje vzhledem k rozsahu prací za přiměřenou.

Závěrečná restaurátorská zpráva bude předána 1x vlastníkovi a 1x pro archivaci NPÚ ÚOP Kroměříž. Je vhodné, aby byla závěrečná restaurátorská zpráva také poskytnuta pro archivaci MěÚ Kroměříž v elektronické podobě.

Rozsah zpracování závěrečné zprávy je závazně dán prováděcí vyhláškou viz § 10 odst. 4 vyhl. č. 66/1988 Sb. (cit) „Pro restaurování se zpracovává závěrečná restaurátorská zpráva, která obsahuje:

- a) komplexní vyhodnocení průzkumných a výzkumných prací,*
- b) dokumentaci provedeného restaurování,*
- c) popis použitých technických a technologických postupů,*
- d) popis použitých materiálů,*
- e) nová zjištění o kulturní památce a pokyny pro další ochranný režim,*
- f) fotodokumentaci jednotlivých fází restaurování a výsledného stavu,*
- g) další dokumentaci podle povahy věci,*
- h) předávací protokol a vyčíslení nákladů restaurování.“*

Závěrečnou restaurátorskou zprávu **doporučujeme** vypracovat v podrobnosti **dle metodického listu** NPÚ č. 4/2006, ze dne 4. 9. 2006, č.j. 302/6662/2006 (viz Památkové listy 22/2006).

Veškeré změny a další doplňky oproti předloženému záměru je nutno předem odsouhlasit s orgány státní památkové péče ve smyslu zákona o státní památkové péči.

Orgán SPP posoudil ve správním řízení předložený záměr a dokumentaci, vycházel z písemného vyjádření NPÚ a ze znalosti situace na místě samém, která je mu známa z jeho úřední a dozorové činnosti. Na základě všech shromážděných poznatků rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Vzhledem k zájmům státní památkové péče v této lokalitě, po posouzení žádosti a předloženého návrhu, na základě odborného vyjádření NPÚ ÚOP KM dle § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči, bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí. Provedením výše uvedených restaurátorských prací při splnění podmínek tohoto závazného stanoviska nedojde k poškození kulturně historické hodnoty kulturní památky.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání dle správního řádu do 15 dnů ode dne jeho oznámení k odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Zlínského kraje, podáním u Městského úřadu Kroměříž, stavebního úřadu, oddělení státní památkové péče. (podle ust. § 81, § 83 a § 86 správního řádu)

Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné. (podle ust. § 82 odst. 1 správního řádu)

Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka. (podle ust. § 82 odst. 2 správního řádu)

Ing. Hana Kubáčková
vedoucí stavebního úřadu
Městského úřadu Kroměříž

Obdrží:

Město Kroměříž, IDDS: bg2bfur

Městský úřad Kroměříž, Ing. Simona Prečanová, Odbor regionálního rozvoje, IDDS: bg2bfur
sídlo: Velké náměstí č.p. 115/1, 767 01 Kroměříž 1

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Kroměříži, IDDS: 2cy8h6t

sídlo: Riegrovo náměstí č.p. 3228/22, 767 01 Kroměříž 1

Městský úřad Kroměříž, Stavební úřad, oddělení územního rozhodování a stavebního řádu, IDDS: bg2bfur

sídlo: Velké náměstí č.p. 115/1, 767 01 Kroměříž 1